

WYCHODZI CODZIENNIE RANO OPRÓCZ DNI POŚWIĄTECZNYCH.

Adres Redakcyi i Administracyi: Kijów, Kreszatyk 30.
Telefony: Redakcyi № 24-64. Administracyi № 16-72.

Rękopisów Redakcyja nie zwraca.

Administracyja otwarta od g. 10—4 po poł. i od 5—7 wieczorem.

Ogłoszenia przyjmuje się do godziny 6-ej wieczorem.

DZIENNIK KIJOWSKI

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I LITERACKIE.

PRENUMERATA. W kraju 1—3—6—12—
Za granicą 1.50 4.50 9.— 18.—
Za zmianę adresu 30 kop.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pierwszy lub jego miejsce przed tekstem 40 k., za tekst 20 k. NEREMOLOGI po 40 k. od wiersza pierwszy, za każdy raz. W rubryce „Nadzieje” i w tekście — za tekst pierwszy lub jego miejsce 1 rb. Zwyczajne małe: za tekst od wyrazu po 4 k., po szesnastym — po 3 k., przed tekstem podwójnie. Delagacja po 10 rb. od tysiąca i kosztu pocztowe. Numer pojedynczy 5 kop. Prenumeratę i ogłoszenia przyjmuje Administracyja.

„EXPRESS” Nowy monopolowy jedyny wspólny program w Kijowie.

Wę wrok dn. 20, 21, 22 i 23 sierpnia

„Karnawał okropności”

Dramat wstrząsający serji artystycznej „Nordisk” w 3 wielkich oddziałach 1500 m. „Dwaga daje zwycięstwo” komiczny.

KINO-TEATR A. SZANCERA

Wę wtorek od dn. 20 do 23 sierpnia Nowy wspaniały, monopolowy program w Kijowie.

„Zemsta Maryanny”

według scenyrii Szorta z udz. w roli głównej utalentowanej artystki Geni Porter. Dramat w 4-eh wielkich oddziałach: odd. 1-ty Niespokojny czas, 2-gi Śmierć meza, 3-ci Za życia jego, 4-ty Śmierć bohaterka.

Teatr Nowy. Kreszatyk 36

Dziś nowy program, jak zwykle obszerny, najlepsze obrazy i ekranu

„Tajemnica doktora”

wspaniały dramat w 3 wielkich oddziałach. Jedyny obraz, treść którego wzięta z życia, wywołuje silne wrażenie, również jak wspaniały obraz wystawa i bez zarzutu gra artystów.

Magazyna fabryczny T-wa Fabryki Tytoniu w S. Petersburgu

„A. Szaposznikow i S-ka”

Kreszatyk 32, telefon 38-75 (d. Banku Rosyjskiego).

Podolskie Towarzystwo Rolnicze

urządza w Winnicy na placu Wystawowym

Jarmark

Na konie, bydło i gńlewnię.

Dnia 4, 5 i 6 września 1913 r.

Geny dla koni i bydła w szopie 1 rb. na dworze 50 kop.

Dla świń i owiec gotowa k'atka 4 rb.

Adres: Winnica, podolska gub., skrz. pocz. 3

Superfosfat

zucby w najwyższ. gatunku Saletry ohylijskiej, Sól potasową i wszelkie inne nawozy sztuczne

POLECAJĄ

L. Zdrojewski i K. Grabowski

Kijów, Proszna 9. 5656

260 dziesięcin ziemi

w pow. Berdyczowskim w jednym kawałku, odseparowane z długim bankowym okolo 100 rb. na dzies., w tem 200 dzies. jawu dwudzie- stoletniego do wyrabiania w każdej chwili; odległość od Berdyczowa 10—12 worst; bez zabudowań — sprzedana w pewne polskie ręce za 175 tys. rb. Oferty sub. W. L. D. do redakcyi „Dziennika”.

Poludniowo-Zachodnie T-wo Wycigowe

na Syrachim placu odę- dają się

Data 20-go sierpnia, 2, 5, 7, 10, 13, 17, 22, 26 i 29-go września. 10859

Dziś o g. 11 i pół rano

Uroczyste otwarcie

Pierwszej Olimpiady Rosyjskiej

na „Polu Sportowem” (Lwowska — Długa ulica)

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

PROGRAM DNIA: 1. Uroczysty pochód uczestników. 2. Nabożeństwo. 3. Otwarcie stadionu. 4. Zapasy we wszystkich gatunkach sportu jednocześnie.

Wywczasy galicyjskie.

(Koresp. własna „Dzien. Kij.”)

Lwów, 26 sierpnia.

Wywczasy galicyjskie!..

Ileż w tych słowach ironii i... złościwości!

Jakżeż można mówić szczerze i otwarcie o wywczasy, których pojęcie wiąże się z pojęciami radości i wesela, wypoczynku i swobody, jakżeż żyć bez troski i bez utrapień, nie rzucać się w promieniach słońca i w morzu śliczności, jakżeż pójść myśli na wypoczynku — kiedy naokół niedza i przygnębienie, ból i rozpacz, tragedia jednostek i rodziny, wicski i powiatu, całego kraju!..

Wywczasy galicyjskie były nie okresem wypoczynku, ale denerwującego wycekiwania i napięcia: przez kraj cały bowiem przeszła nawalnica klęsk elementarnych.

Z niezmiernym zainteresowaniem czytano tutaj i dyskutowano o artykule p. Józefa Orłowskiego o zmianach atmosferycznych, umieszczone w „Dzienniku” i z otówiekiem w reku obliczano, kiedy to już minie okres lat chudych i dżdżystych. Istotnie kroniki Galicyi od r. 1869 nie zapisują tak gwałtownych opadów i tak rozległych klęsk, jakimi kraj cały został nawiedzony.

A bodaj że obecna klęska jest silniejsza od poprzednich. Bo myśmy przeszli również gorączkę wojenną, trawiącą kraj do cna, przechodząc fatalny kryzys finansowy od lat pięciu. Rok miniony był już rokiem drugim nieurodzaju, ale zawsze pozostawało drugie, że rolnik mógł z ziemi wytyć i utrzymać się. Rok obecny zapowiadał się dobrze; zdawało się z początku, że wiosna, że zbory tegoroczne wynagrodzą rolnikom niepowodzenia lat poprzedzających. Były to wszakże smutne iluzje. Po dżdżystym maju nastąpiła część czerwca pogodna, ale od połowy czerwca, przez lipiec i sierpień mamy niemal ciągle dnie dżdżyste, a kilkakrotnie nawalne burze, oberwania chmur i powodzie. Rozpętały się żywioły i rozluźniły upusty niebieskie. Fatum jakiegoś zawisło nad nieszczęsnym krajem. Doznałszy czterech powodzi, a każda z nich nawiedziła inną część kraju, tak że ostatecznie cały kraj został zrujnowany. Koniec już sierpnia: przedsiębirzy, przemysłowcy i finansisci wyczekują rezultatów konjunktur agrarnych. Tymczasem na roli niedza. Władze administracyjne i autonomiczne robią zestawienia szkód elementarnych: siana zgniły, zboża zniszczone, ziemniaki wygnity lub umiesione przez wodę. Zostają: rozpacz i niedza. Gdzie niedzgie klęska jest tak wielka, że z zbiorów tegorocznych nie pozostało nic nawet pod zasiew!..

Mogłoby ktoś powiedzieć, że klęska ta dotknęła jedynie rolników, że więc może w innych sferach klęska owa nie odbija się tak fatalnie. Tłumaczenie takie jednak jest sofizmatyczne. Bo rola utrzymuje niemal 70% ogółu ludności kraju, a zle konjunktury na rynku

agrarnym najfatalniej odbijają się na całym kompleksie zagadnień naszego życia ekonomicznego. Dość przecie zaznaczyć, że np. papiery Towarzystwa kredytowego ziemskiego, za które wszyscy właściciele obszarów dworskich w Galicyi ręczą swym całkowitym majątkiem, spadły o 19 kor. na 100 kor. Tak przykrzych konjunktur nie mieliśmy jeszcze nigdy!..

W kraju podniósł się głos trwogi, alarmu o pomoc. Prasa wydawnictwa popierała żądania obrony: „Słowo Polskie” rozpisalo ankietę, aby zebrać materiały do obrazu nędzy w całym kraju. Ziemianie urządzają zebraania i narady. Posłowie objeżdżają powiaty. Włościanie na wiecach domagają się pomocy od władz. Kraj im pomocy udzielić nie może, bo niema uchwalonego budżetu krajowego wskutek obstrukcyi ruskiej i nie można bez sejmu wyzyskiwać nowych źródeł dochodu dla kraju. Wprawdzie były zamiany i usilowania, aby w połowie września zwołać sejm na sesję, na którejby omówiono środki zaradcze wobec klęski: ale zarówno rusini, jak ludowcy stanowczo się przeciwko takim zamiarom opowiedzieli, żądając wrzód uregulowania reformy wyborczej sejmowej, a potem obrad nad budżetem. Mój Boże, obrady nad reforma, nad przebudową ustroju państwowego kraju toczyć się mogą nie w ciągu jednej, kilkumiesięcznej sesyi, ale przez rok i więcej lat: a tutaj głód u proga, a pomoc nagła i nieodzowna. Wprost nieuczciwością jest wyszykiwanie i nadużywanie sytuacji — cóż kiedy nie rozum tu decyduje i dobro ludności, jeno doktrynerski upór.

Ludność domaga się pomocy od rządu. Słusznie, bo jest obowiązkiem rządu przyjąć jej z pomocą. Ale rząd sam nie posiada pieniędzy, a władze podatkowe radeby i tak nad mienie podatki jeszcze bardziej podwyższyć. W tym duchu nawet wystosowały okólniki. P. namiestnik Korystowski okazuje duzo dobrej woli i dobrych chęci. Ale na dożną pomoc dostał z Wiednia tylko milion — a ma dostać jeszcze cztery miliony. Kropla w morzu! Boć straty sam rząd oblicza na 40 milionów, a faktycznie są one dziesięć ciokrotnie wyższe.

Zaradzić tu może jedynie planowa gospodarka inwestycyjna ze strony rządu i kraju. Na pierwszy plan wysuwa się tutaj potrzeba przeprowadzenia gwałtownej regulacji rzek i potoków, które, jako górskie, wyrządzają nadbrzeżnym okolicom ogromne szkody. Duzo przyczyłoby się ulczeniu obecnym stosunkom budowa kanału galicyjskiego, podjęcie budowli młostwa brakujących nam instytucyi publicznych i państwowych. Tutaj znalazłaby ludność za robek, mogłaby zaradzić swoim najniebezpieczniejszym potrzebom, tutaj ludzie dostaliby jakieś zatrudnienie.

Bo zgroza przejmując każdego na myśl o tem, że tyle tysięcy robotników pozostaje bez pracy i bez zajęcia sobie czasu. Dość wspomnieć, że w samym Lwowie jest 17,000 bezrobotnych, a ileż po innych miastach? Tkwi w tem ogromne niebezpieczeństwo dla porządku i bezpieczeństwa publicznego. Kto wie, czy bandycki napad na pociąg pod Lwowem, pierwszy tego rodzaju w kraju, nie pozostaje w związku z tem smutnem położeniem kraju. Głód i bezrobocie są zlymi doradcami!..

O! jakie nasze wywczasy. Ponuro mijają, ponuro się przyzłościć zarysowuje.

J. Raniwa.

Pogrzeb Jabłonowskiego.

W sobotę odbył się w Wawrzawie pogrzeb ś. p. Al. Jabłonowskiego.

O godz. 3 po poł., w osłonionym kirem i przystrojenym roślinnością kościele górnym św. Aleksandra, zebrał się bardzo liczny zastęp publiczności, z przedstawicielami świata nauko-wo-literackiego na czele, by oddać ostatnią posługę w odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku zwłok Aleksandra Jabłonowskiego, ucstora historyków polskich, prezesa Warszawskiego T-wa Naukowego, członka Akademii Umiejętności w Krakowie.

Po odprawieniu modłów żałobnych przez ks. Stanisława Chodźńskiego z Włocławka i zarazem członka Warsz. T-wa Naukowego, w asyście licznej duchowieństwa i alumnów warszawskiego seminarium metropolitalnego, czarną trumną metalową ze zwłokami Al. Jabłonowskiego złożono na dwukonnej platformie ozdobnej przy dźwiękach marsza żałobnego Chopina, wykonanego na organach.

Pochód żałobny, poprzedzony przez delegacje T-stw, ruszył ku Powązkom.

Za licznym pochodem pogrzebowym, postępującym za zwłokami zmarłego historyka, podążały trzy platformy żałobne z licznymi wieńcami od rodziny, przyjaciół, oraz różnych instytucyi.

Po przybyciu konduktu na cmentarz Powązkowski, przy grobie, po odprawieniu modłów żałobnych przez duchowieństwo, zabrał głos prof. Tadeusz Korzon w imieniu Krakowskiej Akademyi Umiejętności, który podnosiąc imponujący spokój i bezstronność w traktowaniu zagadnień historycznych, najbardziej sprzyjnych, tłómaczył powszechny szacunek i zyciowość, jaką się cieszył zmarły, promieniowaniem wpływów psychicznych dobrotliwego, miłością dla ludzi przejętego serca.

Śniato tak wnioskuje, ponieważ znana mi była dobroć, łagodność, słodycz i uczynność Jego z osobistych obserwacyi, zbieraanych z ciągu lat blisko 40.

W ostatnich latach życia ś. p. Aleksander Jabłonowski ujawnił jeszcze niezmordowaną gotowość do podejmowania urzędów naukowych. Stawał do roboty wszędzie, gdzie nań zawołano.

Pozegnaliliśmy się 25 czerwca, w ostatnią środę przedwakacyjną. Nie przeczuwałem, że już nie ujrzę Go między żywymi. Czyż nie wolno mi smucić się i żalować przyjaciela, ostatekiego podobno z pokolenia rówieśników moich w wawdzie dziejowawczych? Ale Wy, żalobni słuchacze, ale całe społeczeństwo nasze powinno zadowolić się obfitym plonem Jego

życia długiego, pracowitego, zacnego, czcig. Go, jako wzorowego obywatela i chlubić się nim, jako trumfaktorem w walkach naszych umysłowych”.

„Z wielką czcią i wielkiem wzruszeniem, tak zaczął w imieniu T-wa Naukowego prof. I. K. Kochanowski, staje przed tą trumna. Odbodni od nas umy, co żył wiek bez mała i stał się w ciągu długiego a pięknego żywota niepospolitym i nieskalanym czeł tego wieku odbiciem. Stał się w duchu własnym i dziełami nosci swojej, co z ducha tego pięknego, odbiciem wartości, którym imię: Nieśmiertelność. Są bowiem rzeczy wieczne, wiecznie piękne i trwałe. Do nich należy pogarda tego, co marność ludzka wznosi na wyżyny, a miłość i wierność niezachwiana temu, co z Ducha płynie!..

Pod jego to znakiem szedł przez życie ś. p. Aleksander Jabłonowski. A nie uślał mu Go, zaiste, los różami! — Jesteśmy w Panteonie naszym męźowie geniuszu, wielkich talentów, myśli i czynów; nie brak w nim bohaterów męstwa i poświęcenia, ani kapłanów serca i samounieśnienia się w służbie dla ideału. Lecz, zaprawdę, mało tam równych mu rycczy barta i bezwzględnego wytrwania.

Nie było przeciwności nad jego miarę i siłę. Duch świętego zapalu, wiecznie potężny i młody, kruszył prawicą jego wszelkie zapory z gliny takiej lepi Opatrzność tych, co, panując za życia nad życiem, wznoszą się po śmierci nad otchłanie czasu i trwają w legendzie.

Na charakterystykę zmarłego uczonego, jako historyka, składają się przedewszystkiem trzy właściwości, cechujące jego długoletnią a pełną zasług pracę naukową. Po pierwsze — dążenie stałe do precyzyi faktycznej i metodycznej w odtwarzaniu obrazów dziejowych bytu wewnętrznego społeczeństw, na podstawie zasadniczej źródeł bezpośrednich, których sam tyle z pyłu archiwalnego wydobyl i drukiem ogłosił. Potwóre — idąca z tą dążnością w parze dokładna autopsya życia i stanu dzisiejszego tych środowisk, których przeszłością się zajmował. Nakoniec — wierność raz obranym temat analogicznym: specjalizacya chronologiczna i geograficzna w zakresie — wyłącznie niemal — dziejów ziem ruskich Rzeczypospolitej na przełomie szesnastego i siedemnastego stulecia.

Dobiegłeś, Duchu Dostojny, kretu tych dni i prac ziemskich — lecz nie zasług twóich. Bo zasługi, takie, jak twoje, żyją wiecznie, jak wiecznie trwa Duch, ich rodzic, poczynający je tam, dokąd umysł ludzki nie dosięga. On pozostanie między nami i tymi, co przyjdą!..

Towarzystwo Naukowe warszawskie składa ci dzisiaj przez moje usta hold czci i podziękii.

Niechaj ci rodzinna ziemia twoja mazo-wiecka lekka będzie”.

„Prawda historyczna, mówił z kolei w imieniu T-wa młodszych historyi dr. Kraushar, była stale ideałem, który przyszywał zmarłemu.

„Nie pora i nie miejsce właściwe do wyświełcenia ogromu i doniosłości spełnionego

przez zmarłego zadania. Uczyniły to już głosy najwybitniejszych historyków współczesnych, a znajdzie się jeszcze dla złożenia naukowego holdu rezultatom badań Jabłonowskiego zaszczytne miejsce na kartach dziejów piśmiennictwa swojskiego.

„Tutaj tylko, na miejscu wiekuistego spoczynku zasłużonego męza, który się jako kłos dożyłaby pobylit ku umiłowanej ziemi, z rozzerwaniem podnieść należy jego czysty, nie skażony żądami ubocznymi względami charakter, jego prawosć i prawdowość, jego szczerze, obywatelskim duchem natchnione przekonania, którym w dołi i niedoli swego długiego żywota był pozostał wiernym. I pozosta- nie po ś. p. Aleksandrze Jabłonowskim na zawsze tradycya prawdziwego uczonego, który stawając wzrok zwrócony ku przeszłości, ani na chwilę nie tracił z uwagi podniosłych zadań dziejopisa polskiego, wykułtych ongi w kamieniu na świątyni Sybilii: „Umiłowaniem przeszłości — pracować dla przyszłości”. Cześć wiekuista Jego pamięci!”

Z liczby młostwa nadesłanych wieńców wyróżnić należy: „Aleksandrowi Jabłonowskiemu — Warszawsk e Towarzystwo Lekarskie”, „Przewodnikowi nauki — Warszawskie Towarzystwo Muzyczne”, „Zasłużonemu dla kraju i nauki badaczowi — Komitetu Muzeum przemysłu i rolnictwa”, „Swemu pierwszemu przesiowski — Towarzystwo młodszych historyi w Warszawie”, „Mistrzowi historyi — Lutnia warszawska”, „Oj protektora Towarzystwa Naukowego warszawskiego, Józefa Potockiego — „Czciogodnemu przesiowski”, „Oj Towarzystwa literatów i dziennikarzy”, „Kijowski klub „Ogniu” — historykowi Rusi”, „Znakomitemu dziejopisowi, Aleksandrowi Jabłonowskiemu — Kolo dziennikarzy i literatów w Kijowie”, „Polskie Towarzystwo gimnastyczne w Kijowie”, „Kolo kobiet Polek w Kijowie”, „Kijowski R-Katolickie T-wo dobroczynności” oraz „Dziennika Kijowskiego”.

Jak już donosiliśmy o tem, udział w nabożeństwie i pochodziu żałobnym przyjął w imieniu redakcyi naszego pisma oraz „Kola Literatów i Dziennikarzy Polskich w Kijowie” członek Komitetu redakcyjnego oraz przez „Kola” p. Edward Paszkowski.

Cholera w Rumunii.

Nasz korespondent wiedeński pisze, że w Wiedniu otrzymano wiadomość o wielkim szere- dach cholery w Rumunii. Oficyalnie szereg rumuński przyznaje, że przeszło tysiąc osób zmarło na cholere. Dziennik „Adverul” ogła- szał list żołnierza, który przyznaje, że w szóstę dywizyi drugiego korpusu armii zmarło przeszło tysiąc żołnierzy rozmaitych stopni na cholere, Pułk artyleryi numer 19 jednego tylko dnia stracił trzydziestu żołnierzy zmarłych. Pułk artyleryi numer piętnastu stracił jednego dnia 80 żołnierzy. Pułki piechoty numer czwarty i numer 28 straciły po stu ludzi. Siedmiu kawalerzystów nagle zasialo na cholere, spadło

przez zmarłego zadania. Uczyniły to już głosy najwybitniejszych historyków współczesnych, a znajdzie się jeszcze dla złożenia naukowego holdu rezultatom badań Jabłonowskiego zaszczytne miejsce na kartach dziejów piśmiennictwa swojskiego.

„Tutaj tylko, na miejscu wiekuistego spoczynku zasłużonego męza, który się jako kłos dożyłaby pobylit ku umiłowanej ziemi, z rozzerwaniem podnieść należy jego czysty, nie skażony żądami ubocznymi względami charakter, jego prawosć i prawdowość, jego szczerze, obywatelskim duchem natchnione przekonania, którym w dołi i niedoli swego długiego żywota był pozostał wiernym. I pozosta- nie po ś. p. Aleksandrze Jabłonowskim na zawsze tradycya prawdziwego uczonego, który stawając wzrok zwrócony ku przeszłości, ani na chwilę nie tracił z uwagi podniosłych zadań dziejopisa polskiego, wykułtych ongi w kamieniu na świątyni Sybilii: „Umiłowaniem przeszłości — pracować dla przyszłości”. Cześć wiekuista Jego pamięci!”

Z liczby młostwa nadesłanych wieńców wyróżnić należy: „Aleksandrowi Jabłonowskiemu — Warszawsk e Towarzystwo Lekarskie”, „Przewodnikowi nauki — Warszawskie Towarzystwo Muzyczne”, „Zasłużonemu dla kraju i nauki badaczowi — Komitetu Muzeum przemysłu i rolnictwa”, „Swemu pierwszemu przesiowski — Towarzystwo młodszych historyi w Warszawie”, „Mistrzowi historyi — Lutnia warszawska”, „Oj protektora Towarzystwa Naukowego warszawskiego, Józefa Potockiego — „Czciogodnemu przesiowski”, „Oj Towarzystwa literatów i dziennikarzy”, „Kijowski klub „Ogniu” — historykowi Rusi”, „Znakomitemu dziejopisowi, Aleksandrowi Jabłonowskiemu — Kolo dziennikarzy i literatów w Kijowie”, „Polskie Towarzystwo gimnastyczne w Kijowie”, „Kolo kobiet Polek w Kijowie”, „Kijowski R-Katolickie T-wo dobroczynności” oraz „Dziennika Kijowskiego”.

Jak już donosiliśmy o tem, udział w nabożeństwie i pochodziu żałobnym przyjął w imieniu redakcyi naszego pisma oraz „Kola Literatów i Dziennikarzy Polskich w Kijowie” członek Komitetu redakcyjnego oraz przez „Kola” p. Edward Paszkowski.

Cholera w Rumunii.

z siodeł i umarło w przeciągu kilkunastu minut. Major Chriscuco, zabobnowawszy na chole, popełnił samobójstwo, aby położyć kres boleściom. Wszystkie dzienniki rumuńskie przynoszą codziennie listy chorych i zmarłych. Te listy wypełniają całe spalaty. Zwalczenie cholery stanowczo jest niedostateczne. Ludność zresztą nie słucha wskazówek rządu. Ponieważ z rozmaitych powodów wojska rumuńskie nie mogą odbywać kwarantanny na terytorium bułgarskim, przeto postanowiono, aby wojska odbywały kwarantannę pięciodniową w swoich garnizonach rumuńskich, ale poza obrębem miast. Ponieważ atoli nie udało się powstrzymać krewnych żołnierzy, którzy czekali na pociągi, przywlecące powracających żołnierzy z Bułgarii, od zetknięcia się z wojskiem, przeto cała kwarantanna na nie się nie przysłała. Zaraza poszła w ten sposób pomiędzy lud i sprawia teraz niesłychane zniszczenie w społeczeństwie rumuńskim.

Informacje i pogłoski.

„Wiecz. Wrem.“ donosi, że ministerstwo spraw wewnętrznych rozpoczęło opracowywanie projektu prawa o zakazie obcym poddaniem dokonywania robót irygacyjnych, mierzniczych i innych w guberniach pogranicznych. Powyższy projekt spowodowany został z ekologiczności, iż pracujący w guberniach pogranicznych cudzoziemcy, jako praktykanci leśni, ujawniali jakoby zbyt wielkie zainteresowanie, co ze względu strategiczną nie może być tolerowane. W opracowaniu powyższego projektu prawa bierze udział również ministerstwo wojny. Według słów „Now. Wrem.“, wobec zakazu przyjmowania, do akademii wojskowo-medycznej osób, których dziedzicem wyznawali judaizm — od kandydatów na słuchaczy akademii wymagane są obecnie metryki chrztu rodziców i dziadków. W końcu b. m. spodziewane jest ogłoszenie w drodze § 87 nowej ustawy akademii wojskowo-medycznej. Ustawy tej, jak wiadomo, senat ogłosił nie chciał, jako wydanej z pogwałceniem praw zasadniczych państwa.

Z życia rosyjskiego.

Sąd Salomona W gubernii stawropolskiej baranicki sąd gminy skazał niejakiego Afanasia Mamontowa na miesiąc aresztu w więzieniu wiejskim. Gdy władze przystąpiły do wykonywania wyroku — okazało się, że Mamont cierpi na epilepsję w szczególności złośliwej formie. Nie wiedząc co począć władze zwróciły się do rejonowego arekcznika ziemskiego z prośbą o uwolnienie. Naczelnik ziemski rozkazał: Posadzić razem ze skazanym Afanasiem Mamontem, koczownik z jego krewnych dla dozoru. (Siew. Kow. Kraj). Zamknięcie Towarzystwa. Naczelnik miasta Petersburga zwołując do spowodojany organizowane przed kilku miesiącami przez klub prawików zebrania dyskusyjne, na których poruszano kwestję drugiej wojny bałkańskiej. Na zebraniach tych, jak twierdzi polityca, znajdowało się wiele osób, nie należących do klubu, co też stanowiło pogwałcenie jego ustawy. Bezpieczeństwo. W Kazaniu poraż długi w ciągu miesiąca okradziono magazynu jublera Bachrecha, mieszący się w centrum miasta wyrost zarządu policyjnego. Podczas drugiej wizyty rabu się dostał się do sklepu od ulicy, odeknał drzwi i zabrawszy rzeczy wartości 5,000 rb. najspokojniejszą samą drogą odeszł. W nowem ziemstwie. W Astrachaniu odbyło się nadzwyczajne zebranie gubernialnego radnych ziemskich, mające na celu wybranie prezesa i członków Zarządu. Wszyscy wskazali zapomocą kartek kandydatów na stanowisko prezesa — wliłbie dziesięciu — uchylił się od bsłotowania. (Wobec braku innych kandydatów — nowe ziemstwo astrachanie znalazło się w sytuacji trudnej. Samobójstwo gimnazjalki. W Zolotonosy uczeńka klasy 5-jej gimnazjum miejscowego koleśnikówna, otrzymała zły stopień na egzaminach powtórczych, powiesiła się w gmachu gimnazjum. Wczes zjeto samobójczyńie ze stryżką i uratowano jej życie. Powróciwszy do domu Koleśnikówna zażyła trucizny i zmarła. Nowy środek przeciwko prasie. Przed paru tygodniami w Nawie sędzia śledczy aresztował redaktora gazety „Kiz“ p. Arma, podlegającego do odpowiedzialności z art. 1039 i 1141, kod. kar. (Znieważenie i obelga).

W Arm odzyskał wolność po rólzeniu 1,000 rb. kaucji. Archaiczny at. 1039, nadzwyczajny do godny dla wyrażenia procesów redaktorom przez osoby, obowiązujące się ujawnienia publicznego swych czynów (artykuł powyższy nie dopuszcza dowodu prawdy o ile idzie o honor osoby prywatnej) — jak się okazuje obecnie — może być z powodzeniem stosowany dla wywierania nacisku na redaktorów piśm opozycyjnych. Powinny nigdy, żaden sędzia śledczy nie wymagał w takich sprawach złożenia kaucji przez oskarżonego, „Riecz“ otrzymałszy o tem wiadomość, zwalnia o jej prawdziwości. Jednakże wiadomość niebawem została potwierdzona.

Kronika prowincjonalna.

(Z pism i od korespondentów).

Zytomierz, w sierpniu. Z chwilą nominacji k. kanonika Skalskiego proboszczem kościoła św. Aleksandra w Kijowie, miasto nasze ponosi niepowetowaną stratę. Nietylko seminarjum traci w nim wzorowego inspektora i zdolnego profesora, a pobozni gorliwego duszpasterza, o sercu kryształowem i myśli wspaniałej, lecz całego społeczeństwu z wyjątkiem ks. Skalskiego ubywa jednostka pełna energii i inicjatywy, umiejąca zutylizować swe sily dla celów najszlachetniejszych i nam najdroższych.

Jednocześnie pracował dla zytomierskiego społeczeństwa ks. kanonik Siliński, należący do wszystkich niemal instytucji, a nie żałujący swych sił i energii był zawsze najkorzystniejszym ich członkiem.

Dowodem uznania, popularności i szacunku, jakim się cieszył ks. Skalski, może służyć ta jednorodność, z jaką został oliarowany mu adres od naszego polskiego społeczeństwa. Zegnal więc Zytomierz ks. kanonika Skalskiego z żalem, lecz jednocześnie z tem przeciwdziałaniem, że siła młoda i dzielna na nowem stanowisku placówkę odpowiedzialną dla siebie znaleźć potrafi.

WYSTAWA.

Kronika wystawy.

— Dnia 20 sierpnia, rozpoczyna się konkursumaszyn i narzędzi rolniczych około stacyi Usynówka kości Pol. Zach.

Maszyny przeznaczone na konkurs zostały już dostawione na miejsce. Dnia 20 sierpnia, rozpoczyna się konkursumaszyn i narzędzi rolniczych około stacyi Usynówka kości Pol. Zach.

Z powodu starań komitetu wystawy o dokonanie ekspertyzy w dziale samochodowym wystawy, Cesarzowski Towarzystwo automobilistów zawiadomilo wczoraj prezesa wystawy, iż zgodnie z ustaloną w całej Europie zwyczajem, na wystawie samochodów ekspertyza nie jest przyjąta, jak również nie są przyznawane ekspozycjom żadne nagrody. Podobny porządek praktykowano dotychczas na wszystkich wystawach. Na ostatniej zaś międzynarodowej wystawie samochodów w Petersburgu poddano ekspertyzie wyłącznie specjalne rodzaje samochodów.

W namiocie oddziału ogrodnictwa wystawiono obecnie bardzo ciekawe kolekcje owoców gatunków amatorskich i handlowych p. L. Simirenki, zbiór roślin egzotycznych M. hr. Branickiej, oraz dodatkową kolekcję A. ks. Gagarina. W pawilonie ogrodnictwa wystawiono szereg okazów przetworów owocowych z majątku Chabno p. S. Ilorwatta oraz fabryki konserw „Ogród wieśiowy“ w gub. charkowskiej. W dniu otwarcia pierwszego wszechrosyjskiego zjazdu hodowców koni w Moskwie r. 1910 otrzymano telegram donoszący o zdołaniu wielkiej międzynarodowej nagrody przez słynnego wyścigowca ze stajni W. ks. Lubomirskiego „Kisatę Pa“ (wystawionego obecnie na wystawie kijowskiej) w Baden Baden. Dziwnym zbiegiem okoliczności identyczny wypadek powtórzył się i obecnie. W przeddzień otwarcia kijowskiej wystawy koni i drugiego zjazdu hodowców koni otrzymano telegram, iż w Baden-Baden otrzymał wielką nagrodę międzynarodową w sumie 80,000 marek „Mości Kisatę“ W. ks. Lubomirskiego, bijąc na dystansie 2,400 metrów konia francuskiego o 3 długości, przycem słynny „Cyklon“ przyszedł do startu trzeci.

Na ostatniemu posiedzeniu zarządu wystawy zastanawiano się między innymi nad kwestyą zwiedzania przez wycieczki zbiorowe wystawy koni oraz wystawy inwentarza na stokach ogrodu Cesarzkiego. W myśl powyższej uchwały uczestnicy wycieczek z żadnych ulg podczas zwiedzania tych wystaw korzystać nie będą.

Wszystcy ekspozycjoni, sprzedający na wystawie swe okazy, powinni, jak wiadomo, opłacać na rzecz komitetu pewną sumę za prawo handlu. Wobec tego, iż wielu wystawców dotychczas powyższej opłaty nie uiściło, zarząd wystawy postanowił zabronić im nadal sprzedaży swych wyrobów.

Na ostatniemu posiedzeniu zarządu wystawy ostatecznie zdecydowana została kwestya pobierania na rzecz komitetu procentu od sprzedawanych na wystawie maszyn, narzędzi i t. p. Postanowiono od drobnych sprzedaży do wysokości 500 rb. pobierać 2%, powyżej zaś 500 rb. — 4%.

Zarząd wystawy postanowił, jak wiadomo, przedłużyć wystawę samochodów do 1 września pod warunkiem uiszczenia przez ekspozycjoni dodatkowej opłaty za miejsca w ilości 100 rb. od samochodu. Wobec tego, iż wielu wystawców nie złożyło dotychczas powyższej opłaty, zarząd wystawy postanowił zamknąć pawilon samochodów do czasu uiszczenia przez ekspozycjoni należnych sum.

Dnia 23 sierpnia odbędzie się zebranie komisji rzeczoznawców w dziale żeglugi, budowy maszyn, cukrownictwa, przetworów chemicznych i nawozów, sportu i myślistwa, gorzelnictwa oraz lotnictwa. Zebranie odbędzie się o godz. 8-jej wieczorem w lokalu biura wystawy. W niedzielę, dn 18 sierpnia, kasa wystawy sprzedała 11,647 biletów wejścia.

Zjazd przedstawicieli Towarzystwa, instytucji i organizacji ubezpieczeń wzajemnych.

Wczoraj drugi dzień zjazdu przedstawicieli Towarzystwa, instytucji i organizacji ubezpieczeń wzajemnych był niezwykle ożywiony i wywołał dość energiczne debaty ze strony dwóch grup członków zjazdu, a mianowicie: przedstawicieli instytucji ubezpieczeń wzajemnych i przedstawicieli ziemstw.

Posiedzenie prowadził wiceprezes zjazdu, p. A. Łaskaronski. Na porządku dziennym znalazła się kwestya opracowania niezbędnych środków i sposobów rozwoju ubezpieczeń wzajemnych w państwie rosyjskiem, która wywołała dwa referaty. Jeden z tych referatów odczytał przedstawiciel noworosyjskiego T-wa ubezp. wzaj., na temat stworzenia nowego związku ubezp. wzaj., drugi zaś referat wygłosił przedstawiciel rosyjskiego związku towarzystw wzaj. ubezp. od ognia.

Obidwa referaty wywołały ożywioną dyskusyę, w której zabrał głos kilkunastu członków zjazdu. Notujemy z tych kilkunastu debatów momenty i przemówienia jaskrawsze, a więc: przedstawiciel saratowski T-wa wzaj. ubezp. miejskich, p. M. Pauti dowodził, że ziemstwa konkurują wysokością swych stawek z tow. wzaj., ubezpieczając budowlę miejską. N. ecbym ziemstwa spełniały swoje bezpośrednio obowiązki we wsiach i majątkach, a nie byłoby niezdrowej konkurencji.

Przedstawiciel witebskiego T-wa wzaj. ubezp. miejskich, p. A. Wolkowicz, zarzuca ziemstwu, że te instytucje chętnie się rozwijają w rzeczywistości, w praktyce jednakże w rzeczywistości walczą między „wzajemnikami“ a ziemstwami, podejmowana przez te ostatnie. Mówca dowodzi, że ziemstwa prowadząc działalność ubezpieczeniową, jako rynek pewniejszy, mają na celu uzupełnienie swych środków i same są gospodarzami tych działów. Wtedy, gdy we wszystkich stowarzyszeniach ubezpieczeniowych są wszyscy ubezpieczeni. P. Wolkowicz proponuje zjednoczenie się Towarzystw ubezpieczeniowych z ubezpieczającymi ziemskimi i uważa ten problem za nader ważny.

Delegat kazański T-wa wzaj. ubezp. miejskich, p. S. Blochin również dowodził konkurencji ziemstw w dziedzinie ubezp. od ognia. Replikują na to przedstawiciele ziemstw: kijowskiego — p. S. Razumow, kezańskieg — p. Alitow, wologodzkiego — p. F. Sysojew i inni, twierdząc, że Tow. wzaj. ubezp. wogóle nie dość intensywnie dotychczas pracowały, że często nie prowadzą: żądają statystyki, pobierają stawki zbyt wysokie i że wreszcie brak gdziekolwiekbyż konkurencji wytwarza pewien monopol, tak niebezpieczny dla każdej sprawy.

Przedstawiciele ziemstw są zdania, że T-wa wzajemnych ubezpieczeń, łącznie z ziemstwami, winno zjednoczyć się w silce z Tow. akcyjnymi. Prezes komitetu organizacyjnego, p. Szpiza, jest zdania, że zjednoczenie się wszystkich organizacji ubezpieczeń wzajemnych jest nader pożądaną, bo są chwile, gdy zachodzi potrzeba pomocy ze strony. Wszystkie organizacje powinny się złączyć i mogły to uczynić, jeno trzeba znaleźć ku temu sposoby. W przemówieniu swem p. Szpiza zaznacza, że nawet sam rząd dąży do tworzenia kooperatyw ubezpieczeniowych, czego przykładem są państwa „Wzajemne ubezpieczenia białowłód od ognia w Królestwie Polskiem“.

Delegat witebski p. Wolkowicz dowodzi, że samo życie skłania działaców wzaj. ubezpieczeń do zjednoczenia się i stworzenia wspólnymi siłami takiej instytucji, która by nie uległa się wielomilionowej T-stw akcyjnych. Organizacja taka, powołana do życia na rozległych przestrzeniach państwa, może być tak potrzebna, że zgniecie wyzysk T-stw akcyjnych i służyłby także Eur-pie zachodniej za przykład.

Delegat odeskiski T-wa wzaj. ubezpieczeń, p. M. Szczepkowski, nie zgadza się z twierdzeniem p. Szpiza, jakoby instytucja wzajemnego ubezpieczenia w Królestwie Polskiem miała być rzeczywistym wzajemstwem. Wykazuje on, iż nie posiada ona zupełnie cech kooperatywy, albo w ubezpieczeniu nie korzystają z prawa głosu w ogólnych sprawach instytucji i nie są nigdy zwolniani na żadne posiedzenia; że instytucja ta rządzi zarząd centralny w Warszawie, oraz taksatorowie w powiatach; że władze te samodzielnie, kiedy chcą, podnoszą premie; że w obecnej chwili posiadają 11 milionów rb. kapitału zapasowego, z którego korzystają inne dykasterje rządowe i „pożyczają“ zaś po 6 milionów rb., jak to miało miejsce w r. 1905, że wreszcie ubezpieczenia te do 5,000 rb. na jednego ubezpieczonego są przymusowe.

W debatach tych zajmuje głos jeszcze kilku mówców, poczem przydujący ogłasza przerwę, po której zapowiada wygłoszenie referatu przez prezesa warszawskiego T-wa wzajemnego ubezpieczeń, p. Marcina Osmełę.

Po krótkiej przerwie, podczas której rozdano członkom zjazdu obfity materyał, dotyczący tego referatu, wystąpił p. Osmała z odczytem tak bogatym w doniosłą treść, że sprawozdanie z niego, dla braku miejsca, zmusiłni jesteśmy odłożyć do numeru jutrzejszego. Zauważamy jednak, że redakcja naszego spotkał ogromny sukces, bo zjazd nagrodził go sutymi oklaskami, a przydujący, po porozumieniu się ze zjazdem, wyraziło p. Marciniowi Osmele szczerą wdzięczność za najlepszy odczyt z posród wszystkich innych, zjazdowi złożonych.

— We wczorajszym sprawozdaniu ze zjazdu wkradła się pomyłka, albowiem w imieniu kijowskiej kasy emeryt. pracow. roln. i przem. występuje na zjeździe jako delegat p. G. Korwin-Pawłowski, buchalter tej instytucji.

Zjazd hodowców koni.

Pierwsze posiedzenie wszechrosyjskiego zjazdu hodowców koni, o którym krótko wzmiankę podaliśmy wczoraj, odbyło się w obecności około 170 uczestników, przedstawicieli Towarzystw wyścigowych i popierania hodowców koni, przedstawicieli ziemstw, właścicieli stadni i stajen zarodkowych, wojskowych i urzędników zarządu stadni państwowych.

Po nabożeństwie zagal zjazd naczelnik głównego zarządu stadni państwowych ks. M. Szczerbatow, który w swem przemówieniu zwrócił uwagę zebranych na trudności i odpowiedzialność ciążącą na zjeździe, ze względu na ostrą okres przejściowy, w jakim znajduje się obecnie sprawa hodowli koni w państwie.

Dla nikogo — zdaniem mówcy — nie stanowi sekretu, do jakiego upadku ona doszła. Ze wszystkich stron rozlegają się skargi na brak niezbędnych kwalifikacji u konia gospodarskiego, na trudność zaopatrzenia armii w odpowiednie konie, na brak koni dla wojska. Nawet dla otrzymania zwykłych koni włościańskich sprowadzać trzeba reproduktorów z Belgii, Francji i innych krajów. Tego rodzaju rezultaty są — zdaniem mówcy — skutkiem lekceważenia przez rząd sprawy hodowli koni w ciągu długiego szeregu lat. Obecnie dopiero rząd, instytucje prawodawcze i ziemstwa doszły do przekonania, iż sprawa ta należy się zająć poważnie. W roku przyszłym budżet zarządu stadni państwowych zostanie zwiększony i cena koni remontowych podniesiona i należy się spodziewać, iż w ciągu kilku lat stan hodowli koni będzie zupełnie ino. Na wszechświatowej wystawie koni w Paryżu r. 1867 kusak rosyjski pobł rekord wszechświatowy, inne zaś odmianny łącznie z koniami roboczymi wprawiały wrypatki w podziw i zdumienie. Od tego czasu zaczął się jednak upadek i dopiero od zjazdu moskiewskiego nastąpiła nowa era.

Za główną przyczynę upadku hodowli ks. M. Szczerbatow stwierdza brak wszelkiego planu pracy w tej dziedzinie, gdy natomiast w Prusach plan taki został opracowany już w r. 1876. Program 1871 r. pozostawił Francję bez konia wierzchowego i zaprzęgowego, lecz już w r. 1874 zostało wydane prawo o hodowli i po upływie 20 lat Francya mogła bez wysiłku zaopatrzyć w konie całą konnicę i artylerję.

Za jedyny skuteczny środek podniesienia hodowli koni w Rosyi mówca uważa wspólną pracę rządu i społeczeństwa, obecność ziemstw i organizacyom społecznym wszelką pomoc ze strony zarządu stadni państwowych. Na zakończenie naczelnik głównego zarządu zapewnił zebranych, iż nie pozwoli na to, aby jak to było dawniej, prace i uchwały zjazdu stały się jedynie osobliwiciw archiwalną.

Prezes kijowskiego Towarzystwa rolniczego J. Dawydow wita zjazd w imieniu Towarzystwa.

Prezes komitetu organizacyjnego zjazdu W. Bielogorski w krótkim przemówieniu wyświadłonia najważniejsze punkty programu obrad zjazdu, wyrażając nadzieję, iż w państwie rosyjskiem niebawem nastąpi czas, gdy, jak to dzieje we Francji, uchwały zjazdów hodowców koni staną się najważniejszym wskaźnikiem dla ministrów, iżby zaś prawodawcze będą je pośpiesznie wprowadzały w życie w postaci nowych praw.

Na wniosek W. Bielogorskiego powołano na przewodniczącego ks. A. Szczerbatowa, (inicyatora pierwszego zjazdu hodowców koni w Moskwie 1910 r.) który w swem przemówieniu wstępem poruszył między innymi znaczenie hodowli koni pod względem państwowym i politycznym. Zdaniem mówcy, obecna sytuacja nie-

dzynarodowa pozwala przypuszczać, iż znajdujemy się w przedmiocie wielkiej walki, walki światowej, która może zakończyć się startem zbrojnym. Pokojowe czy też zbrojne zatłwienie wojennego zależeć będzie od stopnia pogotowia wojennego wszystkich państw: jeżeli Rosya będzie silna, wojny według przekonań mówcy, nie będzie; jeżeli zaś Rosya zdradzi będzie zbyt wielkie umiowanie pokoju i gotowość do wszelkich ustępstw, to — zapewnia mówca — wojna wybuchnie w ciągu najbliższych lat pięciu.

Powołując się na opinie pewnego generała, który twierdził, iż tak jak na oceanie panuje Anglia dzięki swej flocie, tak Rosya powinna panować na lądzie dzięki swej konnicy, ponieważ żaden kraj nie może wystawić takiej konnicy jak Rosya, mówca dowodzi, iż hasłem hodowców powinno być dostarczanie dla konnicy odpowiednich koni.

Zapewniłni obronie państwowego dostatecznej ilości koni stoi na przeszkodzie, zdaniem mówcy: 1) zbyt wielkie przejmowanie się i przezwyciężanie znaczenia sposobu, który zupełnie błędnie ocenia wartość konia według tego, iż przybył on o kilka sekund wcześniej do mety, gdy tymczasem rzeczywista próba winna polegać nie tylko na zbadaniu szybkości biegu, lecz również wytrzymałości, składu fizycznego i innych warunków. 2) Druga przeszkodę stanowił przecenianie ciekich koni pociągowych, które jak się okazało, zupełnie do artylerji się nie nadają. Za trzecią przeszkodę w wytworzeniu dostatecznej ilości koni zdalnych dla wojska mówca uważa nieracjonalną działalność zarządu stadni państwowych, który jest jedyną instytucyą państwową wzbogacającą stadni państwowe innych krajów kosztem rosyjskich milionów, które zużytkowane zostaną przez wrogów w wojnie przeciwko Rosyi.

Zarząd stadni państwowych mówca porównuje do posadki Temidy z zawiązanymi oczyma, gdyż zarząd ten dotychczas nie widział nic, co w dziedzinie hodowli dzieje się otytelko za granicą, lecz i w samym państwie. Ponieważ jednak Rosya przygotowuje się do walki orężnej z innymi państwami i stara się poznać ich artylerję i uzbrojenie, więc powinna również znać i ich hodowlę koni. Dlatego też pierwszym zadaniem zjazdu będzie stworzyć czyi głównego zarządu stadni na obecny stan hodowli koni w państwie, na jej potrzeby i sposoby, zapomocą których hodowla ta może być podniesiona. Zichwity cudzoziemców nad baletem rosyjskim są rzeczą zbyt błabą, znacznie większy pożytek będzie osiągnięty, jeżeli hodowla koni zostanie podniesiona do poziomu, który tych cudzoziemców będzie wprawdzał w zachwyt i zdumienie.

Po odczytaniu i wysłaniu telegramów posiedzenie zostało zamknięte. Jak widzimy, pierwsze do posiedzenie miało charakter wysoce polityczny, so jak na zjazd hodowców koni było toszk nie spodziewane.

KRONIKA.

Kalendarz historyczny. 2 września n. st. Roku 1793. Posel osmiałski Ludwik Boreyko-Chodko protestuje na sejmie Grodzieńskim przeciwko zaborem uroszczeniom Prus.

Przyjazd Wielkiego Księcia. Wczoraj o godzinie 10 wieczorem przyjechał do Kijowa Jego Cesarzaska Wysokość Wielki Książę Dymitr Pawłowicz i zatrzymał się w Pałacu.

Zjazd entomologów. Dzisiaj o godz. 12 w południe w lokalu stacyi entomologicznej (Fudakulejowska 46) rozpoczyna się pierwszy wszechrosyjski zjazd entomologiczny.

Zjazd został zwołany w celu rozważenia potrzeb instytucji entomologicznych i obmyślenia sposobów ich rozwoju i opracowania projektu prawa o sposobach walki z pasożytami roślinnymi, głównie z szarańczę, a także o właściwym typie stacyi entomologicznych oraz o wydawnictwie specjalnego organu.

Pierwsze posiedzenie zostanie poświęcone wyborom przydujący i rozkładowi prac. Zjazd zagal przez komitetu organizacyjnego p. W. Pospislow.

Sesya rady miejskiej. Dzisiaj o godzinie 7 1/2 wieczorem zostanie zwołowana po feryach letnich sesya rady miejskiej.

Sprawy wodociągowe. Z powodu, iż Towarzystwo wodociągowe odmówilo rozszerzenia sieci wodociągowej z wodą artezyjską zarząd miejski w myśl podanej przez nas w swoim czasie uchwały komisji wodociągowej przesłał zarządowi Towarzystwa odczyt rejei talną, w której żąda, aby T-wo niezwłocznie przystąpiło do budowy nowego filtru dla wody dnierprowej na 180,000 wiader dziennie. Filtr ma być zbudowany w parku Maryjskim lub w oznaczonym miejscu ogrodu Cesarzkiego, przyczem budowa i całe urządzenie wewnętrzne, zgodnie z kontraktem winno być ukończone przed 1 listopada 1915 r.

Zjazd pułkarni. Na VI zjazd Cesarzkiego rosyjskiego Towarzystwa pułkarniczego, jaki w d. 22 b. m. otwarty zostanie w Kijowie, zapisało się już z górą 350 uczestników. Buro zjazdu (ul. Proceza Nr. 2) od jutra zaczyna wydawać karty wstępu na posiedzenia zjazdu, które odbywać się będą w sali klubu kupieckiego. Jutro o godz. 8-jej wieczorem odbędzie się tamże wstępne zebranie uczestników zjazdu w celu wzajemnego zapoznania się.

Otwarcie zjazdu nastąpi we czwartek o godz. 12-jej w poł. O godz. 3-jej odbędzie się obiad, użadony na cześć uczestników zjazdu przez zarząd miejski i pochód ze sztandarami przez miasto, o czem donosiliśmy już w numerze niedzielnym. O godz. 6-jej po poł. zjazd idę corpore uda się na wystawę, na którą uczestnikom jego udzielono prawa bezpłatnego wejścia za okazaniem biletów członkowskich.

Obrady zjazdu przeciągną się do niedzieli; tegoż dnia odbędzie się wspólna wycieczka do M. (dygóra). Dn. 26 sierpnia projektowana jest wycieczka członków zjazdu do Białej Cerkwi dla obejrzenia parku i stadni Maryi br. Branickiej.

O kanał zającę. Grupa właścicieli nieruchomości i mieszkańców Górnej Solomnki przesyła do zarządu miejskiego zbiorowe podanie z prośbą o przyłączenia tego przedmieścia do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Należy tu zaznaczyć, iż uchwała w kwestyi ukanalizowania głównych ulic Solomnki zapadła w radzie miejskiej jeszcze w r. 1909. Jecz dotychczas pozostaje na papierze jako piium desiderium.

Zjazd rolniczy. Wśród chwylmych ilości referatów i wniosków pod obrady zwołowanego w dn. 1 września wszechrosyjskiego zjazdu rolniczego wniesiono zostaną projekty utworzenia wszechpaństwowej organizacji rolników i agronomów oraz utworzenia stajli organizacji wszechrosyjskich zjazdów rolniczych, i t. j. o złozeniu w jednym z miast południowej Rosyi biura zjazdów rolniczych, któreby organizowało i zwoływało zjazdy rolników, przygotowywało materyał, opracowywało programy i t. p. Wniosekodawcy mają zaproponować, aby na obecnym zjeździe zostały założone: trwale podwalyiny obu powyższych organizacji, które będą miały olbrzymi wpływ i znaczenie dla dalszego rozwoju rolnictwa w całym państwie.

Zjazd hodowców koni. Wczorajsze posiedzenie zjazdu hodowców koni poświęcone zostało debatom nad referatami w sprawie organizacji i poprawienia zagrodowego sposobu hodowli koni tytu remontowego. W sprawie tej pomiędzy innymi zabrał głos hr. Hipolit Korwin-Milewski, który w dłuższym przemówieniu poddał rzeczowej krytyce poglądy niektórych referentów. Posiedzenie zamknięto o godz. 12-jej w nocy.

Dzisiejsze posiedzenie rozpocznie się o godz. 8-jej wieczorem. Na porządku dziennym — kwestya skoordynowania działalności ziemstw i głównego zarządu stadni państwowych oraz opracowanie wspólnego programu podniesienia hodowli koni.

Zapytania. Gubernator kijowski zwrócił się do prezenta miasta z prośbą o zakomunikowanie mu, w jakim stadium znajduje się obecnie sprawa wykupu przez miasto przedsiębiorstwa kijowskiego Towarzystwa oświetlenia elektrycznego, oraz o wyniku rokowań z Towarzystwami żeglugi po Dnieprze w kwestyi wydzierżawienia przez nie przeprawy przez rzekę.

OSOBISTE.

Bawia w naszym mieście: znany tłumacz poezyi Dalekiego Wschodu i redaktor „Głosu Polskiego“ w Moskwie p. Remigiusz Kwiatkowski, znany poeta, autor „Księżki Faust“ p. Tadeusz Miciński, oraz sekretarz generalny „Twa Naukowego w Warszawie“ p. Franciszek Pułaski.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. W domu Nr. 24 przy ul. Ogrodowej pod wpływem kłótni z matką przeciał sobie gardło nożem Jan I. „Pogotowie“ opatrzyło rannego.

POŻARY. Wczoraj o g. 4-jej z rana w posesyi Nr. 36 przy ul. Karawajowskiej z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar, który z trudem zostało ugaszczono. W ogniu zginęło 8 krów. W sądybie Nr. 43 przy ul. Fudakulejowskiej zapaliła się szop, szop również spłonął w posesyi Nr. 36 przy Kreszatyku.

POPLÓCH W KINEMATOGRAFIE. Dn. 18-go sierpnia w kinematografie przy szosie Brzeskiej Nr. 50 kilku złośdlił chcąc wywołać popłoch rzekomo z powodu pożaru wszczęło alarm. Sirowozną publiczność udzieli się uspokoiło. Jednego z złośdlił Czumaczankę aresztowano.

SŁONINA Z ROBAKAMI. Niejaki G. złożył w cyrkułe lybedzk m kawał wędronki z robakami, kupionej w sklepie Litwoszeni na rogu Pułkińskiej i Karawajowskiej.

Z ROZKAZU DO POLICYI. Pollemajer kijowski rozkazał policyi przestregać pilnie, by zgodnie z rozporządzeniem rady miejskiej, funki i bramy domów o g. 11-jej wieczorem były szczelnie zamknięte, nie zaś jak dotychczas pozostawiane półotwartymi, zamykaniami na łańcuszek.

Stacya kijowskiej stacyi meteorologicznej.

Table with weather data for August 19 and September 1, 1913. Columns include date, time, and various weather measurements like temperature, wind, and precipitation.

Ogólny stan pogody w Rosyi europejskiej z rana na podstawie telegramu głównego Obserwatorium hayznego.

Deszcze spadły miejscami na północnym zachodzie i na zachodzie Rosyi Europejskiej. Temperatura zbliżona do normalnej na skrajnym wschodzie, wyższa od normalnej w pozostałych rejonach.

Przewidywana pogoda na 20 sierpnia w Rosyi Europejskiej: temperatura umiarkowana na skrajnym wschodzie, ciepło w pozostałej Rosyi, burze możliwe miejscami w dorzeczu Donu i Dniepru oraz na północnym zachodzie i na zachodzie, deszcze prawdopodobne na skrajnej północy.

W Kijowie — ciepło, pogoda burzliwa.

Zabawy i widowiska.

Teatr Polski. We czwartek dnia 22-go b. m. „Lilje“.

Operetka rosyjska: Dnia beneficj Grekows: po raz pierwszy „Wesoly regent“.

Kinematografy: Kino-teatr: „Zemsta Marynny“; Uroczysty jubileuszowa pułki huzarów w Kijowie; „Otwarcie wystawy koni w Kijowie“.

Ekspres: „Karnawał okropności“, „Odwa-ga dje zwycięstwo“, „Francuskie rzeki górskie“.

Z teatru i muzyki.

Teatr Polski.

W czwartek da. 22 b. m. odbędzie się pierwsze przedstawienie teatru polskiego.

Po kilkunastu dniach przerwy znów usłyszymy ze sceny „Ognia“ dźwięk muzyki polskiej, i choć scenie tej możnaby zarówno jak widowni zarzucić, nie jedno, przecież nie tylko żywić nadzieje, ale nawet mieć świadczanie wolno, iż sję „Ognia“ wypelni po brzegi publiczność nasza.

Rck ubiegły już wykazał, że przy odpo-

